

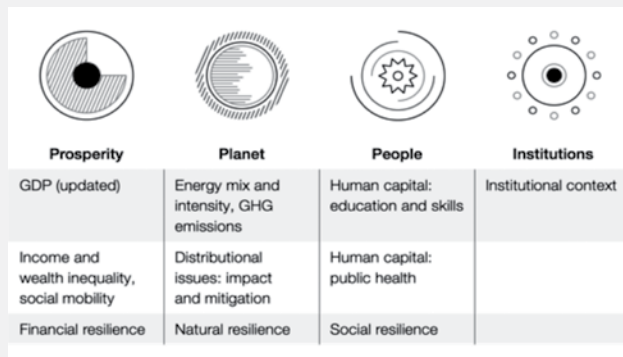
گزارشی از برگزاری هم اندیشی جامعه متخصصین نساجی ایران با حضور مهندس احسان سلطانی

موضوع بررسی وپیش بینی روند اقتصادی کشور به ویژه صنعت نساجی در ۳ سال آینده

در جلسه هم اندیشی که به همت جامعه متخصصین نساجی ایران با حضور اعضای هیئت مدیره و تنی چند از متخصصین و صنعتگران نساجی در روز چهارشنبه ۱۶ تیرماه برگزار شد، مهندس سیدمحمد مقدسی - رئیس هیئت مدیره جامعه - ضمن خوش آمدگویی به مهمانان حاضر در مورد برپایی جلسات تخصصی جامعه با هدف کمک به پیشرفت صنعت نساجی بشود؛ توضیحاتی ارائه داد و در ادامه به تشریح سوابق مهندس احسان سلطانی پرداخت. مهندس سلطانی نیز در شروع مباحث خود روند کلی اقتصاد ایران و جهان در گذشته و همچنین ۳ سال آینده را تبیین کرد. در ادامه به تشریح وضعیت و اقتصاد نساجی نیز پرداخت و راهکارهای خود را برای این صنعت بزرگ اعلام کرد. خلاصه این مباحث به شرح زیر است:

تحرك اجتماعی، تاب آوری، سرمایه انسانی و مهارت و دانش نسبت به پول تمرکز کرده و در کل اقتصاد جدید کنترل شده می شود و مثل گذشته نخواهد بود. (شکل ۳)

به گفته وی، هند و چین به دلیل جمعیت بالا و سختکوشی و تولید ناخالص ملی، قطب اقتصاد خواهد شد و در جریان کرونا چین برنده اقتصاد دنیا بود در بخش فناوری این کشور توسعه پیدا کرده و از آمریکا پیشی گرفته است. (شکل ۱ و ۲)

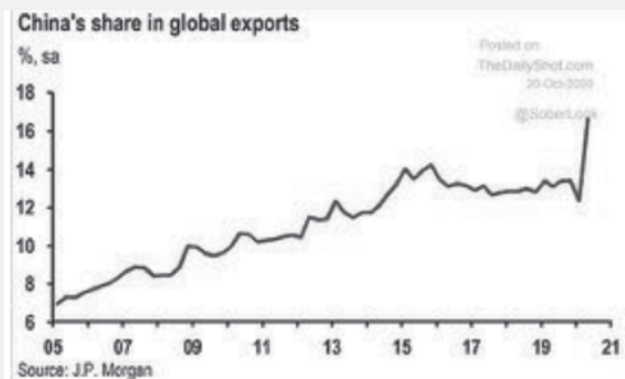

شکل ۳

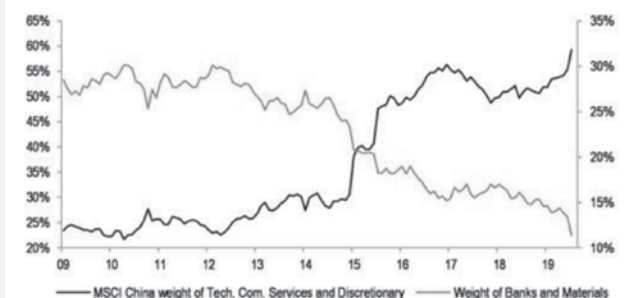
وی یادآور شد: آمریکا ۱۶۰۰۰ میلیارد دلار در نفت و گاز سرمایه گذاری کرده و تحریم ایران با هدف فروش نفت آمریکا و یافتن مشتریان جدید انجام شد. در گذشته آمریکا از خاورمیانه ۱۵ میلیون بشکه واردات داشته ولی در حال حاضر صادر کننده نفت است. (شکل ۴)

این اقتصاد دان افزود: دهه ۹۰ رشد اقتصادی صفر بوده نرخ تشکیل سرمایه نزولی بوده و ۱۰ سال از فرصت‌های موجود از دست رفته به علاوه تخریب‌هایی که صورت گرفته و چند سال عقب افتاده ایم. به گفته وی، سهم دولت و مردم از اقتصاد کاهش پیدا کرده، سهم سرمایه هم کم شده و مقداری هم از کشور خارج شده است. (شکل ۵)

وی با اعلام این مطلب که درآمد غیر سوختی و خدمات از درآمد نفتی فراتر رفته

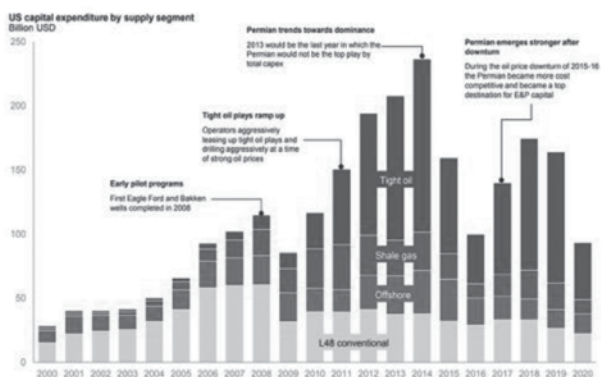
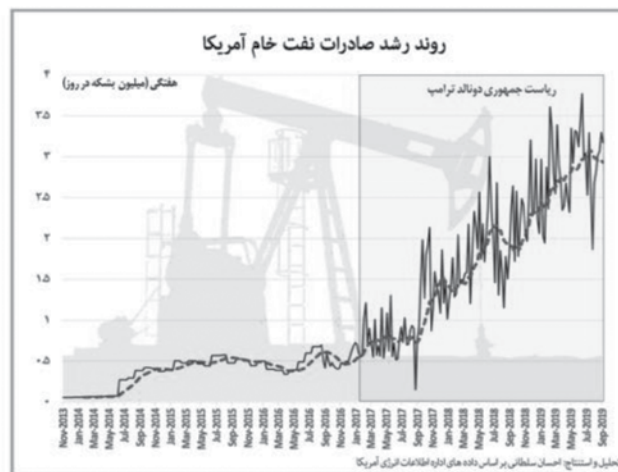
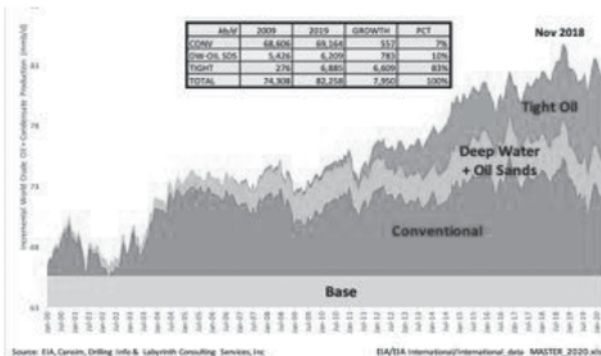
شکل ۱

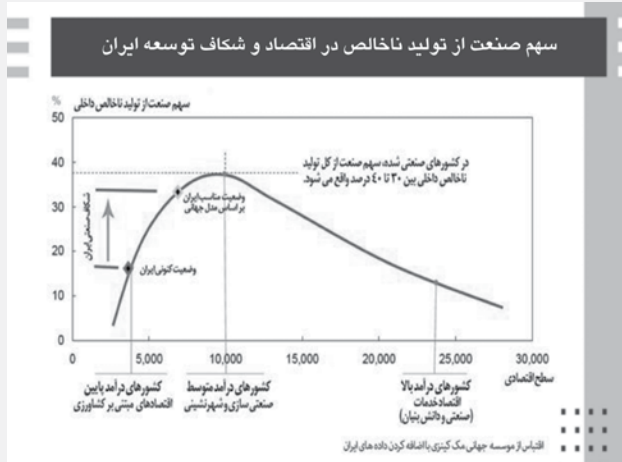
شکل ۲

مهندس سلطانی یادآور شد: اقتصاد جدید جهان بر برابری درآمد و ثروت،

سرمایه گذاری ۱۶۰۰ میلیارد دلاری آمریکا و تولید و صادرات نفت و گاز

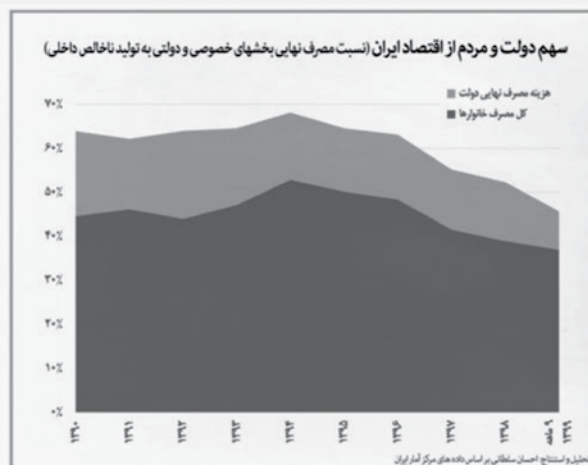

شکل ۴

شکل ۶

یا به اندازه سهم نفت شده است، گفت: ایران کشور صنعتی نیست چرا که سهم ما از سهم تولید ناخالص ملی، ۱۳ درصد است. حتی کشوری خدماتی و دانش بنیان هم نیستیم و به شدت عقب افتاده ایم. (شکل ۶)

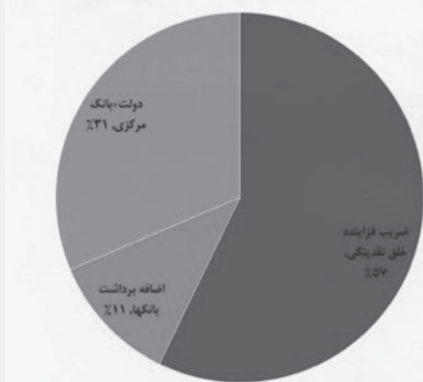
شکل ۵

مهندس سلطانی تصریح کرد: سهم غیر تولید از اقتصاد بالا رفته. نسبت اشتغال اصناف به صنعت در سال ۵۶/۴ بوده و الان ۱/۰ یعنی خدمات غیر مولد رشد

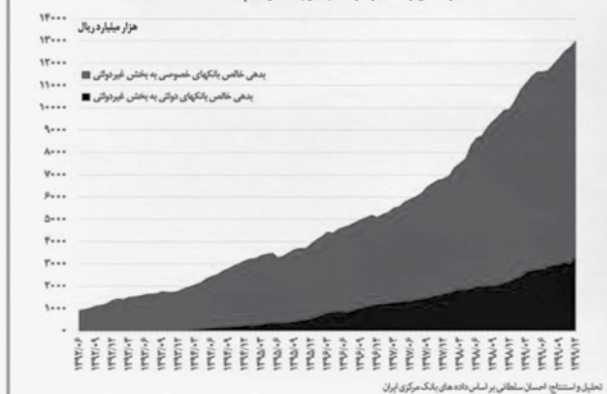
کرده است. در رشد صنعتی صنایع بالا دستی رشد کرده و صنایع پایین دستی مثل نساجی و پوشاک و چرم و اصولاً بخش خصوصی سهم پایینی دارد. سهم صنایع متوسط ما از بین رفته است. نساجی و پوشاک و چرم برای اشتغال زایی به سرمایه گذاری اندکی نیاز دارند و بازدهی آنها بسیار بالاست اما راه اندازی، رونق و اشتغال زایی در صنایع پالایشگاهی و شیمیایی نیازمند هزینه های سنگین است. بد نیست بدانیم اقتصاد ما ۱۰ کالای نهایی و مصرفی مثل نساجی دارد. (شکل ۲۵ و ۲۷)

سهم عوامل خلق نقدینگی (دوره ۱۳۸۰-۱۳۹۹)

شکل ۹

خالص بدهی بانکها به بخش غیردولتی (سپرده ها منهای تسهیلات)

شکل ۱۰

قیمت دلار

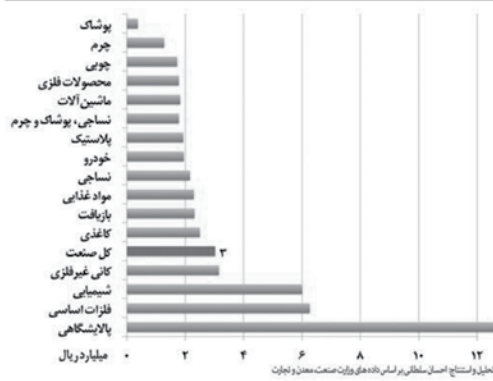
شکل ۱۱

سهم صنایع کوچک و متوسط/بزرگ از اشتغال صنعتی

شکل ۷

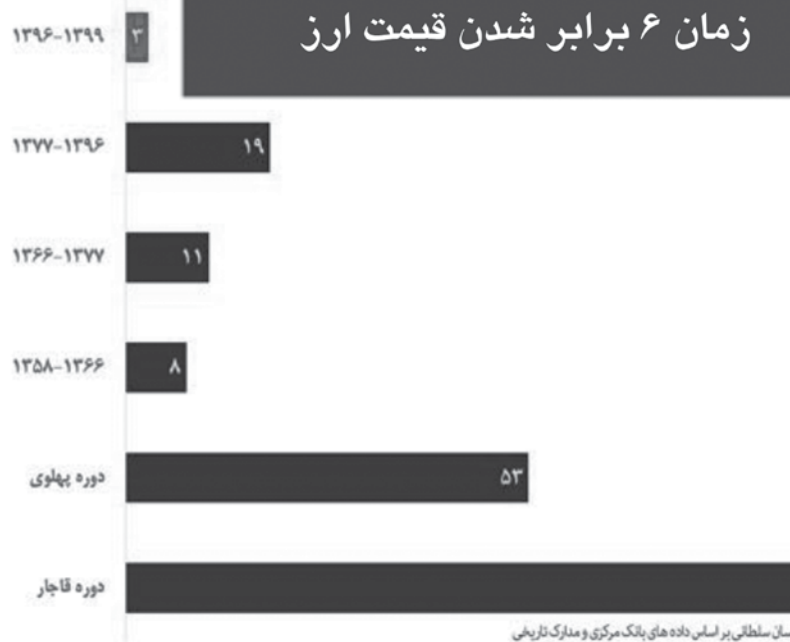
میانگین هزینه ایجاد یک شغل صنعتی در دوره ۹۰-۱۳۸۱ (قیمت ثابت ۱۳۹۳)

شکل ۸

وی، رشد اقتصادی را شکننده و توخالی دانست و گفت: عامل غالب در خلق نقدینگی بانک های خصوصی بودند و کسری بودجه عامل خلق نقدینگی نیست. در یک دهه گذشته بیش از یک سوم نقدینگی کشور از غیر دولتی جذب کردند و وام و تسهیلات ندادند فقط بخشی به دولت واگذار شد و بقیه را در

زمان ۶ برابر شدن قیمت ارز

سازمان سلطنتی بر اساس داده‌های بانک مرکزی و مدارک تاریخی

۶ برابر شدن قیمت دلار در کمتر از سه سال گذشته در شرایطی رخ داده که در تاریخ اقتصاد ایران قبل از این ۱۹ سال (۹۶-۱۳۷۷)، ۱۱ سال (۷۷-۱۳۶۶)، ۸ سال (۶۶-۱۳۵۸)، نیم قرن (پهلوی) و یک قرن (قاجار) طول کشید تا قیمت ارز (دلار) ۶ برابر گردد.

در شرایطی قیمت دلار در کمتر از ۳ سال ۶ برابر شده که بر اساس داده‌های رسمی درآمدها و ذخایر ارزی ایران در سه ساله ۹۹-۱۳۷۷ بالغ بر ۳۲۰ میلیارد دلار (با برآورد ۴۵ میلیارد دلار ۱۳۹۹) محاسبه می‌شود. بایستی توجه داشت که درآمد صادرات غیرنفتی از صادرات نفتی پیش از سال ۱۳۸۳ هنوز بیشتر است و مصارف ارزی سالانه واردات کالا کمتر از ۵۰ میلیارد دلار است.

با وجود درآمد ارزی، در شرایطی دولت و بانک مرکزی برای اخذ مالیات توری از مردم و تامین منافع ائتلاف غالب اقدام به کاهش ارزش ریال می‌کنند که نه ایران در جنگ (با نفت بشکه ای ۸ دلار) و نه در اشغال بیگانگان است.

شکل ۱۲

موضوع نیست. (شکل ۱۱ و ۱۲)

وی اضافه کرد: در دهه ۹۰ خدمات و کالاهای غیر نفتی بسیار بوده و درآمد حقیقی ارزی و سرانه پر درآمد بوده ولی چرا قیمت دلار ۱۶ برابر شده این ارز کجا رفته؟ با شوک قیمت ارز شکاف ایجاد شده که در تاریخ بی سابقه است. (شکل ۱۳ و ۱۴)

به اعتقاد این اقتصاد دان، بالاترین رشد قیمت مسکن در دنیا را داریم بعد از ما

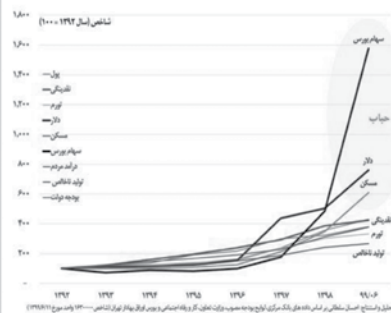
سهام و طلا سرمایه گذاری کردند. (شکل ۹ و ۱۰)

مهندس سلطانی بیان داشت: قیمت دلار در سال ۹۶ دو تا پیک شوک داشته که در تاریخ ایران بی سابقه است در دوره قاجار ۱۰۰ سال و در دوره پهلوی با وجود جنگ جهانی و اشغال ۵۳ سال در زمان انقلاب ۸ سال در سال های ۶۶ تا ۷۷ ۱۱ سال در سال ۷۷ تا ۹۶ ۱۹ سال و در دولت دوازدهم ظرف ۳ سال راه ۱۰۰ ساله را رفته و چنین جهشی رو تجربه کرده و تحریم‌ها عامل اصلی این

رشد قیمتها و شاخصهای اقتصادی

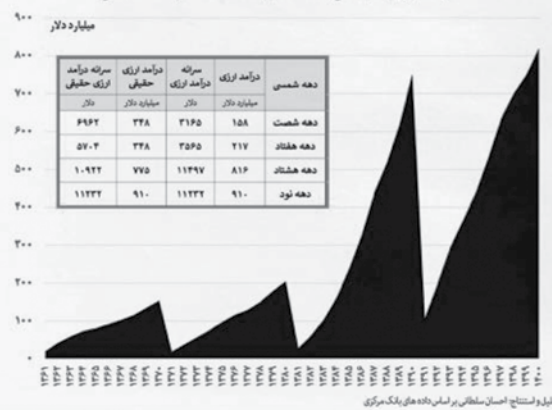
حبابهای دارایی‌ها در سال ۱۳۹۹ بر اساس زمان شروع دولت یازدهم (با وجود تحریمها و شوک ارزی و تعادل نسبی قیمتها) حبابهای دارایی به ترتیب اولویت عبارتند از:

- (۱) سهام بورس
- (۲) دلار و به تبع آن کالاهایی مانند خودرو خارجی
- (۳) مسکن و پس از آن تا حدی زمین

شکل ۱۴

درآمد ارزی تجمعی دهه های ۶۰، ۷۰، ۸۰ و ۹۰ شمسی

شکل ۱۳

وی اذعان داشت: در صورت عدم کاهش قیمت دلار، با توجه به خشکسالی و گرانی‌ها، شاهد تورم بسیار بالایی خواهیم بود که تحمل آن از توان مردم خارج است. اجاره خانه ۵۰ درصد افزایش پیدا خواهد کرد و طی سه سال آینده مواد غذایی و مصرفی به شدت گران خواهند شد. (شکل ۱۸)

کاناداست که دولت آن اعلام کرده رشد قیمت به خاطر سرمایه گذاری ایرانیان در این بخش بوده است. (شکل ۱۵ و ۱۶) الزاماتی برای تغییر قیمت ارز وجود دارد که در جدول به آن اشاره شده است. (شکل ۱۷)

پیش بینی تورم در سالهای ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۳

تورم سه دسته است: (۱) تورم دارایی‌ها و تورم مصرف کننده شامل (۲) تورم کالاهای مصرفی و (۳) تورم خدمات. در اقتصاد ایران افزایش قیمت دلار موتور محرکه تورم (و به ویژه تورم های بالا) است که در سه مرحله متوالی به ترتیب افزایش قیمت (۱) دارایی‌ها، (۲) کالاهای مصرفی و (۳) خدمات عمل می‌کند. هم اکنون مرحله سه ساله تورم دارایی‌ها و بخش مهمی از کالاهای مصرفی در اقتصاد ایران سپری گردیده و مرحله تورم کالاهای مانند غذا و بخش خدمات شروع شده است.

پیش بینی تورم در سالهای ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۳	پیش بینی رشد قیمت در سالهای ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۳	پیش بینی برای دارایی‌ها، کالاهای مصرفی و خدمات
۱	دارایی‌ها (شامل زمین، مسکن، سهام، دلار، طلا و سایر کالاهای سرمایه‌ای)	پیش بینی: مثبت یا کاهش محافظه کارانه: کاهش
۲	کالاهای مصرفی بادوام و نیمه بادوام (مانند خودرو و لوازم خانگی)	پیش بینی: مثبت یا کاهش کاهش ارزش
۳	کالاهای مصرفی (غذا، پوشاک و سایر)	پیش بینی: افزایش نسبی کاهش ارزش
۴	خدمات (اجاره خانه و ... حمل و نقل، بهداشت، آموزش و ...)	پیش بینی: افزایش بالا کاهش ارزش

پیش بینی نرخ تورم (خوش بینانه یا محافظه کارانه) بستگی کاملی به نرخ ارز دارد. قیمت دلار ۲۴ هزار تومان (یا به هر میزان بیش از ۱۴ هزار تومان)، موتور خلق تورم را در سالهای آینده روشن خواهد نگاه داشت. میزان واقعی سازی قیمت دلار تعیین کننده نرخ تورم سالهای آینده خواهد بود. استمرار قیمت مداخله ای بالای دلار (بالای ۱۴ هزار تومان) یعنی نرخ تورم بالای کالاهای مصرفی و خدمات در حداقل ۳ سال آینده.

شکل ۱۸

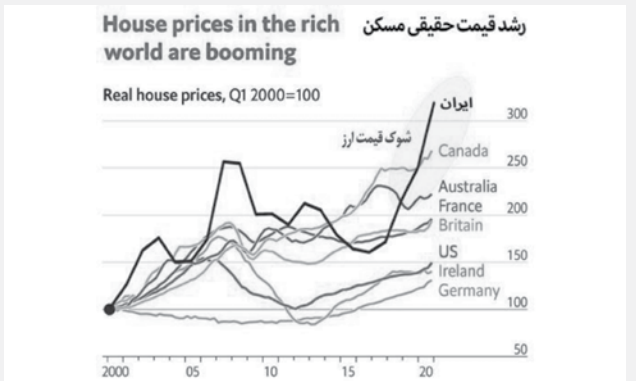
وی گفت: در عرصه تحولات سیاسی کشور، شاهد تغییر سیاست‌های اقتصادی و سفته بازی‌ها خواهیم بود؛ این به مفهوم بهبود شرایط نیست بلکه صرفاً از پایین سیکل به بالای سیکل می‌رسیم. (شکل ۱۹ و ۲۰)

تحولات تاثیرگذار سیاسی

تحولات تاثیرگذار سیاسی بر روی اقتصاد (از سال ۱۴۰۰ به بعد)
فشار نیروهای سیاسی و اجتماعی در جهت کاهش فشار اقتصادی به مردم
تغییر رئیس جمهور و رفتار دولت آمریکا در قبال ایران
تحولات قبل از انتخابات ریاست جمهوری ایران
انتخابات ریاست جمهوری ایران در ۲۸ خرداد ۱۴۰۰
تعیین تکلیف تحریمها
مدیریت یکپارچه تر و کاهش هزینه های اجرایی اداره کشور در دولت سیزدهم
مسئولیت پذیری جناح اصول گرا و پایان استفاده از پوشش اصلاح طلبان
حذف یک جناح قدرت و هزینه های اقتصادی و سیاسی همراه آن
پدیده خرابی در دور دوم و بهبود اوضاع اقتصادی در دور اول ریاست جمهوری
پایان آخرین فرصت برداشت جناح سیاسی حاکم بر دولت از سفره انقلاب
پایان مسابقه رانت خوری بین جناح های سیاسی
فروکش کردن نسبی جنگ قدرت و رقابت بر سر کسب ثروت
سیاست جهانی مبتنی بر حفظ توازن قدرت در منطقه
افزایش قدرت و نفوذ اقتصادی و سیاسی قاره آسیا و به ویژه چین و هند و تضعیف آمریکا

شکل ۱۹

مهندس سلطانی ابراز داشت: سرمایه گذاری بر زمین و ملک بعد از ۴ سال بازدهی خواهد داشت و بلند مدت است. (شکل ۲۱ و ۲۲)

۱۶ الزام و نیروی موثر برای واقعی سازی (کاهش) نرخ ارز در سال ۱۴۰۰

۱	اصلاح و تخلیه حباب قیمت دلار پس از سیکل افزایشی ۱۸۰۰۰ تومان
۲	کاهش ارزش دلار (با افزایش قیمت های جهانی مواد غذایی و کالاهای اساسی)
۳	صعود درآمدهای ارزی (صادرات نفت خام و افزایش بیش از ۵۰ درصدی ارزش صادرات مواد خام و اولیه)
۴	افزایش عرضه دلار (۷۰ میلیارد دلار صادرات، ۵۰۰ میلیارد دلار مطالبات ارزی، ۲۰۰ میلیارد دلار نزد مردم و صادرکنندگان)
۵	کاهش تقاضای ارز و کالاها در نتیجه سقوط قدرت خرید مردم
۶	پایان سیر و تحمل مردم در برابر فشار مستمر و رو به رشد افزایش قیمتها و انتظارات کاهش نرخ تورم
۷	الزام به کنترل نرخ تورم با کاهش قیمت ارز (جهت تعدیل افزایش شدید قیمت جهانی و داخلی مواد غذایی و کالاها و اثر افزایش واردات مواد غذایی در نتیجه خشک سالی)
۸	الزام به کنترل نرخ تورم با کاهش قیمت ارز جهت تعدیل تورم انتقالی از دولت روحانی و مقابله با نرخ تورم بالا
۹	واقعی سازی و تخلیه حباب قیمت دارایی‌ها و به تبع آن کاهش هزینه های خانوارها (به ویژه مسکن)
۱۰	مقابله با روند تنزیل سرمایه گذاری در نتیجه تشکیل حباب قیمت دارایی‌ها و تشدید رکود
۱۱	خروج از رکود-تورمی و رشد اقتصادی پایین
۱۲	انتخابات ریاست جمهوری و شروع به کار دولت جدید
۱۳	رفع تحریمها و کاهش تنش های سیاسی جهانی و منطقه ای و به تبع آن پایین آمدن هزینه ها و ریسکها
۱۴	بن بست سیاست های نولیبرال کارگزارانی متکی به اخذ مالیات تورمی از مردم
۱۵	کاهش شدت سفته بازی، دلالی و سوداگری و چاباول و فساد اقتصادی
۱۶	حفظ منابع و درآمدهای بتکاهای خصوصی-رانتی نظر به افزایش بیش از ۵۰ درصدی قیمتتهای جهانی مواد اولیه

شکل ۱۷

وی ابراز داشت: کسانی که سرمایه خود را به تولید اختصاص دهند؛ موفق خواهند بود زیرا پول ارزش پیدا می‌کند اگرچه بار دیگر شاهد فروش‌های بلندمدت خواهیم بود.

این تحلیلگر مسائل اقتصادی، موتور انرژی بنگلادش را صنعت پوشاک و نساجی اعلام کرد که اقتصاد بنگلادش را مانند چین و کره جنوبی متحول خواهد کرد؛ کما این که انگلیس نیز چین مسیری را طی کرد. (شکل ۲۳)

شکل ۲۳

به گفته وی، ۳۰ سال پیش یک سوم ارزش افزوده تولید ناخالص داخلی نساجی بود ولی در حال حاضر این مقدار به ۳ درصد رسیده است. (شکل ۲۴)

شکل ۲۴

به گفته مهندس سلطانی، شاهد وقوع سه گونه تورم خواهیم بود: ۱- تورم دارایی (مسکن و طلا و سهام و...)

تحولات تاثیرگذار و عوامل تغییرات اقتصادی (از سال ۱۴۰۰ به بعد)

نیروهای اقتصادی و اجتماعی در جهت کاهش فشار به مردم از مسیر مالیات توری با دو شوک ارزی و قیمت‌های غیرواقعی دستوری-مداخله ای نرخ ارز
تخلیه شوک اقتصادی ناشی از کرونا
پایان تحمل اقتصادی فشار خریدکننده تحریمها و تخلیه شوک تحریمها
عدم امکان استمرار و پایان اداره اقتصاد به روش دولتهای یازدهم و دوازدهم
کاهش شدت تخریب سیاستهای اقتصادی رانتی-رفاقتی-غارتی کارگزارانی
بن بست سیاستهای نئولیبرالی و پایان راه سلطه نئولیبرالیسم بر اقتصاد ایران (سلطه بخش مالی بر بخش حقیقی با ترویج فعالیتهای سوداگری، دلالی، رباخواری و سفته بازی)
کاهش شدت سفته بازی، رباخواری و سوداگری و غارت و فساد اقتصادی
پایان شده ده ساله افت اقتصادی و شروع دوره بهبود (مدل کندراتیف)
افزایش صادرات و قیمت نفت و رشد درآمدهای ارزی

شکل ۲۰

قانون طلایی سرمایه گذاری و کسب و کار

$$A = P \left(1 + \frac{r}{100} \right)^t$$

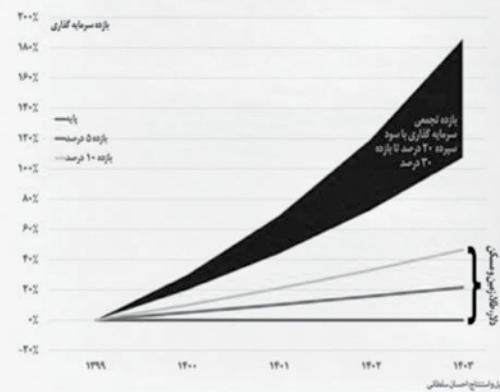
آن چه سرمایه گذاران از آن غفلت می کنند

آن چه سرمایه گذاران بر آن متمرکز می شوند

در سرمایه گذاری، زمان (t) مهم تر از نرخ بازده یا سود (r) است، زیرا کل معادله به توان t افزایش می یابد. بازده بزرگ در یک دوره کوچک هیچ جایی در مقابل بازده منصفانه برای یک دوره طولانی ندارد. وارن بافت به سبب t و نه r، وارن بافت است. در سرمایه گذاری و کسب و کار تکرار دوره ها (سرعت) است که از یک بازده کوچک یک خروجی بزرگ می سازد.

شکل ۲۰

سناریوهای بازده دارایی ها در ۴ سال آینده (۱۴۰۰-۱۴۰۳)

شکل ۲۲

به اعتقاد وی، واردات ما در سال‌های آینده افزایش خواهد داشت و همچنین صادرات نفت و سنگ آهن خواهیم داشت؛ در نتیجه باید با واقعیت بازار کنار آمد و دنبال اندیشه‌های نو بود. آموزش مهمترین راه است اما متأسفانه مدیران توجهی به آموزش کارگران خود ندارند و در ازای این غفلت، هزینه‌های سنگینی می‌پردازند.

وی بر لزوم توسعه و گسترش فعالیت خوشه‌های صنعتی مانند خوشه فرش ماشینی کاشان، خوشه الیاف در دلیرجان تأکید کرد و در ادامه گفت: دولت ترکیه ۱۰۰ میلیارد دلار در صنعت نساجی سرمایه‌گذاری کرده اما در ایران سالانه ۳۰۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری صورت می‌گیرد! (شکل ۲۷)

چالش‌های صنایع نساجی/پوشاک ایران

شکل ۲۷

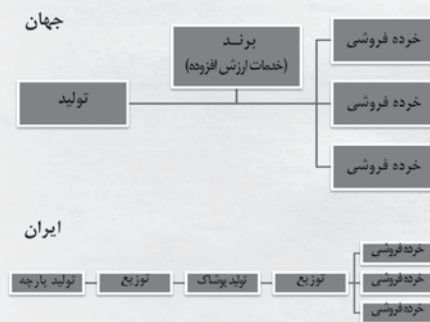
وی در پایان ضمن تأکید بر زنجیره فروش، تقویت طراحان مد و پوشاک، خواستار اتحاد و هماهنگی بیشتر صنعتگران نساجی (اعم از واحدهای

۲- تورم کالا

۳- تورم بخش خدمات

وی خاطر نشان کرد: قدرت خرید مردم به یک پنجم نسبت به سال ۹۶ رسیده و اتفاق مهم طی ۴ سال آینده همین قدرت خرید پایین است که کالاها را رقابتی‌تر می‌کند. وی ضمن اشاره به مشکلات زنجیره تأمین در ایران گفت: پارچه از کارخانه به دست بنکدار می‌رسد و حداقل درصد افزایش قیمت رخ می‌دهد به همین دلیل تمام برندهای جهانی به خرده‌فروشی روی آورده‌اند البته در ایران بعضی برندهای پوشاک و فرش این کار را انجام دادند که در این میان، صنعتگران فرش موفق‌تر عمل کرده‌اند. مهندس سلطانی تأکید کرد: در ۴ سال آینده قیمت اجاره‌های ملک‌های تجاری بسیار بالا خواهد رفت پس تولیدکننده باید از سهم سود خودش کم کند زیرا شاهد افت خرید مردم، کاهش تولید و افزایش هزینه‌های سربار خواهیم بود. (شکل ۲۵ و ۲۶)

الگوی متداول زنجیره تأمین نساجی/پوشاک در جهان و ایران

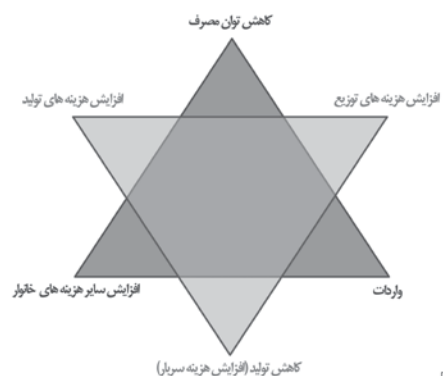
شکل ۲۵

Value chain زنجیره ارزش ایندیتکس

شکل ۲۸

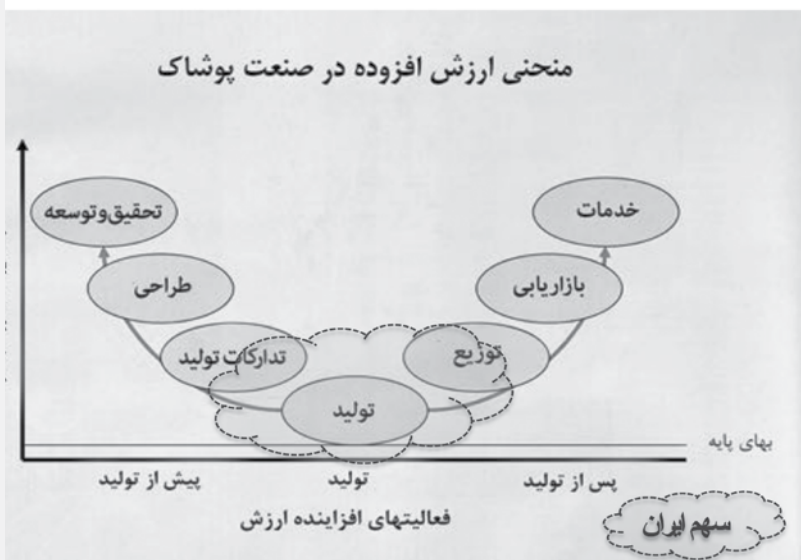
چالش‌های تولید، توزیع و مصرف نساجی/پوشاک ایران

شکل ۲۶

ریسندگی، بافندگی، تولیدکنندگان پوشاک و ...) شده، حذف واسطه‌گری برای حمایت شهرداری شد. (شکل ۲۸ و ۲۹ و ۳۰)

ارزش افزوده در صنایع نساجی و پوشاک

زنجیره ارزش نساجی و پوشاک جهانی شامل سه بخش اصلی می باشد:
- تامین مواد اولیه: تولیدکنندگان پارچه و خرح کار
- تولیدکنندگان پوشاک
- کانالهای عرضه و فروش: عمده فروشی و خرده فروشی

در کنار عملیات تولیدی فوق الذکر، زنجیره ارزش پوشاک (شامل نساجی) دارای یک سری فعالیتهای غیر تولیدی می باشد که باعث ایجاد ارزش افزوده در تولید پوشاک می گردند، از قبیل توسعه محصول، طراحی، سورسینگ، لجستیک، توزیع، برندینگ و خرده فروشی. این فعالیتهای توسط ترکیبی از واحدهای پیشرو، میانی و تامین کننده انجام می شوند.

شکل ۲۹

شکل ۳۰